

PŘÍPADOVÁ STUDIE

ORGANIZACE DENOKINN:

PROJEKT DOMÁCÍ PALIATIVNÍ PÉČE A SOCIÁLNÍ PODPORY

Projekt poskytování sociální péče v domácnosti v oblasti intenzivní paliativní péče. Pilotní projekt realizuje společnost Denokinn z Baskicka, která se zaměřuje na realizaci inovativních projektů v oblasti sociálního podnikání. V případě, že by se plánované výsledky v průběhu ověřování potvrdily, Denokinn počítá se založením nové firmy, která by se zaměřovala výhradně na tuto oblast. Služba má podporovat rodiny, které pečují o závislé osoby v poslední fázi života. Jednou z důležitých složek je vyhodnocování zdravotního stavu pacienta za účelem vyhodnocení nutnosti transportu do zdravotnického zařízení. Druhá složka je podpora rodin při péči o pacienta. Třetí složkou je psychologická podpora umírajících při přípravě na smrt.

Východiskem pro realizaci projektu byly výsledky výzkumu, na jehož základě bylo zjištěno, že stále větší počet pacientů, u kterých bylo diagnostikováno smrtelné onemocnění, by preferovalo strávit poslední měsíce svého života doma. Dále provedený rozsáhlý průzkum demonstroval, že léčba v místě domova pacienta zajišťuje v posledních fázích života lepší kvalitu péče a to jak pro pacienta, tak i pro jeho rodinu. Lékařské zařízení pro nevléčitelné pacienty poskytuje velmi kvalitní služby, ale velké množství rodin i tak dává přednost, aby pacient své poslední měsíce strávil se svými blízkými doma. Současně je však třeba si uvědomit, že současné služby zdravotní péče nabízí dobrou zdravotní asistenci, ale stále nedokáží současně vyřešit tento zjištěný požadavek, který by umožnil ponechat pacienty zemřít ve svém domově. Současně však bez lékařské asistence u příbuzných pacienta existuje tendence, že v kritických momentech panikaří a pacient proto musí být (velmi často zbytečně) hospitalizován. Projekt poskytování domácí paliativní péče vychází z výše uvedených předpokladů, pokrývá tuto mezeru péče v období konce života pacientů, připravuje hlavní opatrovníky a rodinu na celý proces úmrtí a nabízí 24 hodinovou osobní a profesionální pomoc.

S tímto novým přístupem je významné množství pacientů schopno zůstat doma v kruhu svých blízkých s pocitem, že se jim dostalo mnohem lepších služeb, než kdyby byli hospitalizováni. Současně také zdravotní a sociální služby pracují efektivněji a přímé úspory jsou vytvářeny v důsledku poklesu naléhavých situací, hospitalizací a špatně řízených procesů. Model je založen na vytváření malých odborných týmů poskytující individuální péči pacientům a jejich rodinám, které se o umírajícího starají. Vytvořené týmy jsou rodinám pacientů vyžadujících služeb paliativní medicíny k dispozici na

konzultace a poradenství, a v případě potřeby i přímou asistenci přímo v domácnosti. Smyslem realizace tohoto projektu je vytvoření bezpečného zázemí pro rodiny a pacienty, které jim umožní strávit poslední dny života v rodinném kruhu a dosažení úspor na nákladech vznikajících v důsledku nadměrného využívání služeb nemocnic. Klíčovým aspektem je sledování symptomů a vyhodnocování nutnosti lékařské intervence. Cílovými skupinami jsou osoby v poslední etapě života, především pacienti s rakovinou a pacienti s pokročilým chronickým onemocněním.

Základem pro poskytování péče je vytvoření šestičlenného odborného týmu složeného z jednoho lékaře, jedné zdravotní sestry, jednoho sociálního pracovníka a tří pečovatelek. Tento odborný tým zajišťuje současně péči o 20 pacientů. Pokud se rodina ocitne v situaci, která vyžaduje péči o umírajícího člena rodiny, je na tuto situaci připravována. Lékař situaci vyhodnocuje z lékařského hlediska a sociální pracovníce ze sociálního hlediska a pomáhají se rodině připravit na ošetřovatelství. Ošetřovatelky přímo pomáhají v rodinách 15 – 20 hodin týdně. Celková doba poskytování asistenčních služeb vychází zpravidla u jednoho pacienta na období do tří měsíců. Konkrétně je podpora je poskytována především následující formou:

- poskytování péče (osobní nebo telefonické) formou psychické podpory a doprovodu pacientů a rodin každý den roku v jakoukoliv dobu (při mimořádných situacích i v noci),
- spolupráce s ostatními centry paliativní péče v Baskicku pro zajištění komplexní péče skrz specializovanou sociální pomoc
- usnadňování domácí péče a plnění žádostí pacientů, kteří preferují zemřít doma v rodinném kruhu, zmírňování bolesti, nabízení doprovodu a péče ve formě psychické podpory, stejně jako řešení jejich citových a sociálních potřeb,
- podpora rodinných příslušníků prostřednictvím kurzu během nemoci a v období smutku po smrti pacienta.

Positivní dopady projektu lze rozdělit na ekonomické přínosy a přínosy duchovní, které nelze ekonomicky vyjádřit. Finanční úspora se pohybuje ve výši 6 tis. EUR na pacienta, což je snížení nákladů cca o čtvrtinu oproti stavu, kdy je pacientům poskytována klasická ústavní péče. Současně je z tohoto hlediska pozitivním aspektem, že dochází ke snižování nároků kladených na zdravotnická zařízení a sociální pracovníky prostřednictvím redukce naléhavých situací, hospitalizací apod.

Neméně významné přínosy spadají do duchovní sféry. Nemocnice není vhodné místo pro dožití. Podle průzkumů realizátorů projektu si 70 % osob přeje strávit poslední dny života doma, ale reálně 70 % lidí umírá ve zdravotnickém zařízení. Projekt se snaží kombinovat úspory se strategií zlepšení kvality života. Projekt primárně pomáhá pacientům a jejich rodinným příslušníkům, kterým jsou poskytovány komplexní pečovatelské služby služby založené na potřebách dané rodiny (na rozdíl od standardních řešení). Profesionálové připraví pacienta a rodinu na vývoj, ve kterém se bude stav pacienta následně odehrávat a budou je podporovat v kritických situacích. Rodina je podporována v morálních a psychologických aspektech, které tvoří značně důležitou část života a smrti. V některých případech se může smrt transformovat z traumatického zážitku do pozitivního.